

"Štajerc" izhaja vsaki petek, dafiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 krov, za Ogrsko 6 krov 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 krov; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost pošiljne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in sprejemajo zaston, ali rokopise se ne vraca. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Štev. 52.

V Ptiju, v nedeljo die 30. decembra 1917

XVIII. letnik

Naprej v novo leto 1918!

Človeku se dozdeva skoraj nemogoče, da je zopet eno leto minulo in da se zopet pravljamo na obhajanje novega leta. Dolga je ta vojna in vendar je vsaka ura le sekunda, vsak dan le trenutek, — kakor blisk odhituje čas in nobene razlike ni od danes do jutri! ... Izbrisimo torej nad durmi številko „1917“ in napišimo z belo kredo novo številko „1918“!

Kajti z novim letom pričenjamo! Kaj bi se razburjali in vznemirjali zaradi zdaj preteklega starega leta! Življenje koraka preko grobov in bodočnost zahteva jasne oči, ne pa solz in ihtjenja. Staro leto je mrzli mrlji, ki se ga pogrezeni v črno zemljo, — novo leto pa je vriskajoče otroško srce, polno škrjančevega veselja. Življenje ima pravico do dela ... in Bog nam daj tudi voljo, zmožnost, eneržijo za delo!

V tem znamenju, v znamenju življenske eneržije prestopimo prag med starim in novim letom. Kajti danes kakor včeraj nas prešinja vesela zavest: nas vse, vse borilce za čisto misel ljudstva, nas ne premaga ničesar, nas ne uničujejo leta, mi gremo naprej, vedno v novo bodočnost ...

Par opomb o začetku novega leta! Več kot šestintrideset mesecov traja ta krvava, grozovita vojna, ki jo še danes noben kulturni človek ne razume, ki je naravnost nazadovanje v civilizaciji. Stoletja dolgi duševni razvitek tega ubogega, trpičnega človeštva, ki se domišljuje, da je nekaki polbog, bil je izbrisani, — izginil je v meglji ogromnih topov, izginil je v potokih tople človeške krvi. Neskončno in nepopisno je trpljenje prizadetih narodov — in skoraj vsi narodi sveta so prizadeti! Neskončno pomanjkanje — in od latkote umirajočega dojenčka, ki isče zaman hrane na izstradanih prsih nesrečne matere, pa do sivolasega vojaka v strelskem jarku, ki preživi svoj „sveti večer“ in svojo „Silvestrovo noč“ v snegu s puško v roki, — vsi čutijo brezrečni bič te vojne na svojem potrežljivem hrbitu!

Kdo bi kdaj mislil, da zamore človeštvo toliko gorja prestati, toliko bede pretrpeti, toliko upanja ubiti, brez da bi izgubilo veselje do človeškega življenja?!

Da smo vstrajali, to je veliki čudež v tej grozoviti borbi za obstanek, ki jo bjejo so-

vražniki celega sveta proti nam zvestim braniteljem ljubljene domovine. Ta čudež nam je čast, je solnce na obzorju vesoljne zgodobine ...

Pa še en čudež! Da smo si v vsem tem groznom trpljenju obdržali čisto zavest svojega

V tem oziru in v tem zmislu te pozdravljamo, ti lepo, mlado novo leto! Prihajaš nam pa tudi kot prerok in kot znamenje boljših časov. Zdi se nam, da se končuje polagoma strašno krvoprelitje, da se dviga v vseh deželah in krajih, med vsemi ljudmi in narodi krasno, kakor nebeski angelj čisto hrepeneje po miru ... Ti, novo leto 1918 nam moraš prinesi, ti nam bodeš gotovo uresničilo mir, pravi, trajni, krasni mir! Mi te še ne poznamo, ti mlado, novo leto, mi ne pričakujemo za svoje brezpomembne osebice prav ničesar od tebe, mi ti pa gledamo pošteno v čelo in vemo: ti novo leto nam bodeš prineslo mir! Otrok si in rastlo bodeš in usmiljenje bodeš imelo z nami, usmiljenje s trpečim, krvavečim človeštvtom ... Ti novo leto, — le skrivaj tvoje obličeje, — pa ti nam prineseš mir, mir, krasni, srečni mir! Kajti trudni smo, trudni bude, — in pokopaliska so postala premajhna, in bolnišnice so postale preozke ... Novo leto 1918, ti nam prineseš mir, ti nam bodeš dalo pokoja ...

Zato te pozdravljamo, ti mlado, lepo, srečno novo leto 1918!

Prineslo nam bodeš mir in z mirom srečnejšo bodočnost, gospodarski razvitek, veselje za življenje. Prineslo nam bodeš upanje v večni obstoj človeškega plemena, katero smo v tem žalostnem prelivanju krvi skoraj izgubili. Prineslo nam bodeš zadovoljnost srca, milorljubnost duše, — odpravilo bodeš divje, krvolčeno sovraštvo, odpravilo strast in jezo in blazno divjanje, ki nam ga je vojna prinesla ...

In še nekaj nam bodeš prineslo, ti tako vroče pozdravljeni novo leto! Združilo bodeš vsa srca, vnelo bodeš zopet iskrico domovinske ljubezni tudi v srch izgubljenih bratov, ki niso zaupali naši mili Avstriji, ki niso verovali v njeno bodočnost! Mnogo jih je bilo, ki so smatrali po poročilih iz sovražnih virov avstrijsko domovino za strohnelo, razbito, k smrti obsojeno. Kako so se vsi zmotili! Zunanji in notranji sovražniki, vsi so se zmotili! Avstrija, pradavna, velečastna naša Avstrija ni osivela, brezmočna starka, — kakor junaška mladenka je stopila na plan in potegnila meč in zmagovala in svoje sinove zbrala v krasni obrambi za svojo čast ...

Na smrt so nas obsodili, ali kot zmagovalci stopamo v plan in kličemo živelja Avstrija!

nastopanja, da še vedno nismo izgubili ljubezni do domače grude, marveč da se jo s temvečjo strastjo oklepamo, čim več svoje krvi smo zanj preli ... To je čudež, nad katerim mora imeti sam Bog veselje! Ubili so naše očete, sinove in brate, — pa njih duh, njih rodno ljubezen, njih navdušenje za svete vzore človeštva niso ubili in vsega tega ne morejo ubiti! Glava pokonci! Pred Bogom in svetom se nam ni treba sramovati! Božanska iskrica domovinske ljubezni je nesmrtna v naših srčih, je nezadušljiva in bode tudi v bodočnosti vzplamela navzgor, proti jasnemu nebu!

Letos pride mir!

Feldmaršal Hindenburg pričakuje mir. — Pričetek mirovih pogajanj z Rusijo. — Nove zmage proti Italijanom. — Veliki uspehi na morju.

Božični pozdrav zmagovitega feldmaršala Hindenburga.

K.-B. Berlin, 24. decembra. Listi objavljajo sledeči božični pozdrav generalfeldmaršala v. Hindenburga:

„Božji blagoslov počival je leta 1917 na našem orožju. Vodil bode leta 1918 našo pravično stvar do dobrega konca.“

Veliki glavni stan, 24. decembra 1917.
v. Hindenburg.“

(Ta božični pozdrav najslavnejšega vojskodvoje v svetovni vojni nam daje upanje, da nam prinese novo leto zaželeni mir! Opred.)

Avtrijsko uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Dunaj, 20. decembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Premirje.

Italijansko bojišče. Vsled ugodnih vidnih razmer je bilo artiljerijsko delovanje na obeh straneh živahnemu. Sovražni napadi proti našim postojankam na Montu Pertico bili so zavrnjeni. Število od čet generala Kraussa v bojih vzhodno od Brente od 11. t. m. sem pripeljanih vjetih znaša doslej 270 oficirjev, med njimi 7 stabnih oficirjev in 8150 mož.

Šef generalštava.

Nemško uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Berlin, 27. decembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Mesto Dixmuide ležalo je časovno pod živahnim minskim ognjem. Med gozdom Houthoulst in Lysoter južno od Scarpe popoldne in zvečer povisano artiljerijsko delovanje. Pri Lenou ljudi boji minskih metalcev. — Armada nemškega prestolonaslednika in vojvode Albrechta. Na obeh straneh Ornesa in na visočinah Maase južno-zapadno od Combresa se je artiljerijski ogenj mimogredu oživel.

Makedonska fronta. Ob Vardarju in med Vardarjem ter jezerom Doiran se je ognjeno delovanje povisalo.

Italijanska fronta. Večkratni italijanski protinapadi proti novo pridobljenim črtam na Monte Perticu bili so zavrnjeni. Na hrbitu Tomba in ob Piavi na obeh straneh Montelle živahnji artiljerijski boji. Med Brento in Piavo se je od 11. decembra sem pripeljalo na vjetih Italijanov 270 oficirjev in 8150 mož.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Avtrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 21. decembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Orožni mir.

Italijansko bojišče. Vzhodno od Brente naskočil je Italijan po najljutješi artiljerijski pripravi sedemkrat naše čete pri Osteria il Lepre, trikrat pa one južno-zapadno od Monte Pertico. Vsi napadi so bili pod težkimi izgubami za sovražnika popolnoma zavrnjeni.

Šef generalštava.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 21. decembra. (W.-B.) Uradno se razglaša:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji ostalo je vsed hude megle artiljerijsko delovanje večinoma neznatno. Severno ceste Ypern-Menin se je popoldne ogenj znatno povisal. V uspešni poizvedovalni borbi južno od Hollebek se je nekaj Anglezov vjelo. — Armada vojvode Albrechta. Pri Hirzachu, južno od Altkircha, padlo je pri nekemu posrečenemu sunku v francoske čete 31 vjetih v naše roke.

Italijansko bojišče. Sedemkrat so naskočile italijanske sile proti od avstro-ogrskih čet v zadnjih dneh priborjenim visočinam zapadno od Monta Asolone, trikrat pa proti Montu Pertico. Vsi napadi so se pod najtežjimi izgubami izjalovili. Isti neuspeh je imel neki sovražni napad na Montu Solarole. Živahnji ogenj trajal je naprej med nočjo in v ranem jutru v bojnih oddelkih.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Avtrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 22. decembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Premirje.

Italijanska fronta. Sovražni napadi proti Montu Asolone in na zapadno od njega ležečim visočinam so se izjalovili.

Šef generalštava.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 22. decembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Pri West-Rosebe ter pri Queané in Moeuvru imogredu povisano artiljerijsko delovanje. V manjših bojih v prednjem polju se je napravilo vjete. — Armada nemškega prestolonaslednika. V posameznih oddelkih ob Aillette, v Champaigni in na vzhodnem bregu Maase se je zvečer artiljerijski in minski ogenj oživel. — Armada vojvode Albrechta. En poizvedovalni sunek severno-vzhodno od Thann nam je prinesel večje število vjetih Francozov.

Makedonska fronta. Ob Cerni, med Vardarjem in jezerom Doiran in v ravnini Strume se je artiljerijski ogenj časoma povečal.

Italijansko bojišče. Popoldne napadel je Italijan Monte Asolone in zapadno od njega ležeče visočine brezuspešno. Tudi zvečer ponavljeni sovražni napadi so se izjalovili. Ognjeno delovanje je ostalo med Brento in Piavo živaho.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Gore Rosso in Val Bello zavzete.

Avtrijsko uradno poročilo o pondeljku.

K.-B. Dunaj, 24. decembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Orožni mir.

Italijansko bojišče. Zapadno od Brente so čete armadne skupine feld-

maršala v. Conrada kljub najljutješemu sovražnemu odporu zavzele Col di Rosso in Monte di Val bello. Doslej se je pripeljalo nad 6000 vjetih, med njimi enega obersta in več stabnih oficirjev.

Šef generalštava.

Nad 6000 Italijanov vjetih.

Nemško uradno poročilo o pondeljku.

W.-B. Berlin, 24. decembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V zvezi s poizvedovalnimi boji oživel se je artiljerijsko delovanje v posameznih oddelkih. Povišani ogenj trajal je čez dan na vzhodnem obrežju Maase naprej.

Makedonska fronta. En sovražni sunek proti bolgarskim postojankam severno jezera Doiran se je izjalovil. V dolini Strume živahnemu delovanje v prednjem polju.

Italijanska fronta. Med Schlägen (Asiago) in Brento so čete v. Conrada goro Rosso in zapadno ter vzhodne sosedne visočine zavzele. Doslej se je pripeljalo več kot 6000 vjetih Italijanov.

Nove zmage podmorskih čolnov.

63.000 ton potopljenih. — Obstreljevanje laškega obrežja.

W.-B. Berlin, 22. decembra. V Srednjem morju se je 11 parnikov in 5 ladij na jadre z nad 63.000 brutto-register-tonami od naših podmorských čolnov potopilo. Med potopljenimi ladjami sta bila dva jako velika parnika, ki sta bila v vzhodnem Srednjem morju iz spremstva sestreljena; nadalje oborožena angleška parnika „Clan Marquedale“ (5121 ton) ter „Consols“ (3756 ton). Neki v zapadnem Srednjem morju uničeni transportni parniki imel je naložen municij ali eksplozivne snovi, kakor se more sklepati iz ogromne eksplozije. Na doseženih uspehih ima kapitanlajtnant Kraft posebni delež.

Eden naših podmorských čolnov obstreljeval je 10. t. m. železniško napravo od Paola na italijanskem južno-zapadnem obrežju in mnogobrojni vozeči se material z dobrim uspehom. Po eni uri se je zamoglo na 10 merskih milj oddaljenosti še močni požar opazovali.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Plen podmorskih čolnov v mesecu novembru.

V mesecu novembru so naši podmorski čolni potopili 607.000 ton. Dosedanji mesečni uspehi neomajenega boja podmorských čolnov so znašali: februar 781.500 ton, marec 886.000, april 1.091.000, maj 869.000, junij 1.016.000, julij 811.000, avgust 808.000, september 672.000, oktober 674.000. Vkljub vedno manjšemu pomorskemu prometu napreduje torej delo podmorských čolnov, kar je vsekakor dokaz bližajoče se odločitve.

Naš italijanski plen.

V tri zone moremo deliti italijanski plen. Prva obsega prejšnje bojišče do Soče. Tu je plen v glavnem material, ki se je porabil za gradbo in obrambo pozicij. Tam so bila tudi številna skladisca in zaloge večjega ali manjšega obsegata, tako le za teden dni za oskrbo čet, in poleg tega monture in perilo. Važnejše so v tej zoni vrednosti v pozicijah. Tu je že precejšen del artiljerijskega plena. Minomete so mogle načeti takoj porabiti topove deloma, deloma so bili pripravljeni v zaledju v svrhe instrukcije, prenareditive ali pridobivanja kovine. Pri Gradežu samo je bilo iz patronskih strokov pridobljenih 26 ton medi v vrednosti 200.000 kron. Našo se je mnogo tonovatega smodnika, ki daje malo dijama. Mnogi deli italijanskih topov so povsem brez potrebe narejene iz bronca ali bakra. V Dolu so poleg barak tudi zaloge lesa in cementa. Ogonjne množine perila, montur in odelje ležijo okoli tudi po tej zoni. V drugi zoni se nahajajo velika skladisca, zaloge in parki. Ta zona sega od Soče do Tilmenta. Največje skladisce je v San Giovanni di Manzano. Dne 4. novembra je zletelo v zrak, ogenj je bil podložen. Eksplozije so trajale dva dneva, v Krminu so mislili, da je potres. Tam

ja se je okoli 1000 vagonov sena, mnogo voz s konzervami itd. Pravo središče skladišč pa je bil Videm. V Ljubljini je bil velik saperski park z veliko množino lokomotiv in vagonov v glavnem za poljske železnice. Našlo se je okoli 150 rabljenih motorjev in 100 razbitih letal. Okoli Krmna je bilo okoli 30 velikih bolnišnic, prenapolnjenih s sanitetnim materialom. Ta zona je dala večji del takoj porabnega materiala. Tretja zona sega od Tilmenta do Piave. Tu se je našlo manj eraričnega blaga, pač pa zaloge zapuščenih privatnih trgovin in skladišč. Z vsem je bila preskrbljena italijska armada takoj in tudi prebivalstvo. Občutno pa je manjkalo soli, sladkorja, tobaka in premoga. Drugega pa je bilo vsega v izobilju.

Težave prehrane na Francoskem.

W.-B. Bern, 12. decembra. Minister za prehrano Boret izjavil je včeraj v francoski zbornici, da mora parlamentu in deželi veliko resnost položaja ter neobhodno potrebo omejitve živil pojasnit. Ona ima največje skrbi za bodoče dni. Celo zaloge armad so nezadostne. Prva dolžnost ministra je, da te zaloge izpopolni. Za civilno prebivalstvo ima na razpolago le rezervo 607.000 dvojnih centrov žita in moke, kar je potrebščina uporabe treh dni. Glede ovsa položaj ni nič manj vznemirljiv. Vsled tega se mora število armadnih konjev znižati. Sladkorna racija se bode v bodočem mesecu deloma s saharinom nadomestila. Tudi poraba bencina se more še bolj omejiti. Istotako se namerava omejiti uporabo krompirja. Glede kruha je položaj v drugih deželah še mnogo težavnnejši. V Italiji je bilo to vprašanje nekaj časa tako kritično, da je moralna francoska vlada italijansko žito oddati. Boret končal je z besedami, da bode vse storili, da Francija ne bode doživelva več težkih ur, ki jih je že enkrat pretrpela.

(Francozom gre v zmislu teh izvajanj torej že prokleto slabo! Op. ur.)

Ne preveč optimizma!

K.-B. Dunaj, 19. decembra. H konfliktu med Rusijo (boljševiki) in Ukrajino piše „Wiener Allgemeine Zeitung“: Nerazveseljivi razvoj dogodkov v bivši carevini da jasno spoznati, kako malo razjasnjen je notranji položaj dežele, s katero nameravamo stopiti v mirovna pogajanja. Če je tudi z bližajočo se konferenco v Brestu Litovskem storjen važen korak naprej, bi bilo vendar popolnoma napočno, vdajati se v tem trenotku predaleko-sežnim upanjem. Pred očmi nam mora biti, da stojimo šele ob pričetku gotovo zelo težavnega in od raznih neprevidnih slučajev odvisnega podvzetja. Če pride res do konflikta med Rusijo in Ukrajinci, dalekosežnosti takega dogodka in njegovega vpliva na mirovna pogajanja v tem trenotku niti presoditi ne moremo. Samo eno se da reči že sedaj: da je notranji položaj Rusije tak, da moramo biti pripravljeni na presenetjenja.

Borbe z Italijani.

Dunaj, 19. decembra. Vojni tiskovni stan: Zavzetju Col Caprile in vzhodno od tam ležečih močnih višinskih italijskih postojank, je sledilo včeraj zavzetje Monte Asolone; vzeli so ga Korosi 7. pešpolka. S tem in z zavzetjem višinskih postojank pri Osteria al Lepre, ki so jih osvojile čete četrte pehotne divizije, je kljub neugodnemu vremenu napredoval napad približno dva kilometra južno od črte Col Caprile — Col della Beretta. Popolnoma smo odbili protinapade Italijanov. Naskakajoče čete so pritiskale za sovražnikom in so mu iztrgale še približno 1000 korakov vzhodno od Monte Asolene ležeča opiralnišča. Do zdaj smo ujeli 48 častnikov in nad 2000 mož. Besni napadi Italijanov v prostoru Monte Solarola so se izjalovili na hrabrosti nemških čet; na Asiaški visoki planoti so se kljub slabemu vremenu — deževalo je in snežilo — le malo bojevali. Ker je močno snežilo, so bili na tirolski Zahodni fronti vsi nastopi nemogoči. Z naskokom patrulje na sovražno mostišče pri izlivu Piave smo vjeli več sovražnikov v njih jarkih.

Vojni troški Italije.

„Neue Zürcher Zeitung“ poroča, da izide te dni uradno pooblastilo za zakladnega ministra, da dobri pri treh bankah nadaljnje izredne predujme v znesku 800 milijonov lir. Naši laški sosedi potrebujejo torej tudi že drobiža! Evviva la guerra!

Begunci iz Beneške.

Beguncev iz Beneške je okoli 145.000. V Milatu, Rimu in Genovi so vse dvorane, cerkve in drugi veliki prostori polni beguncev. Hočajo jih spraviti v obrežne kraje. Ameriška vlada je poslala za italijske begunce 1 milijon dolarjev, ameriški Rdeči križ poldruži milijon dolarjev. Vanderbilt je dal italijskemu Rdečemu križu 1 milijon dolarjev. Iz drugih virov se pa poroča, da je število italijskih beguncev iz benečanskih pokrajin mnogo večje in da postaja tudi obupanje zapeljanega prebivalstva v Italiji vedno večje. Ni čuda, ti „makaroni“ so pač mislili, da bodo dejno kar v par dneh napravili svoj „izprehod“ preko Ljubljane in Gradca na Dunaj. Pa so se grozavito zmotili! Iz tega „izprehoda“ na Dunaj zamore nastati v kratkem „izprehod“ v Benetke in Mailand. Efijalt in Judež sta bila že vedno v zgodovini najkrutej kaznovana!

Kaj se godi v Italiji?

„Neue Zürcher Nachrichten“ priobčujejo indirektnim potom došle informacije, po katerih preti Italiji že danes polom. Razburjenje je splošno, od Milana do Neaplja in Palerma in v večjih mestih zadržujejo razburjenje oddelki tujih čet in številna policija, na kmetih pa tujih v srednjem Italiji, kažejo razmere že anarhijo. Ogromni terorizem vlade bo mogoče že zadržal elementarni izbruh tega gibanja, ali to raste latentno v masah in bo v primernem trenotku izbruhnilo toliko silnješje, dočim v višjih slojih razkrojilni proces rapidno napreduje. Grožnje ententnih agentov ne učinkujejo več. Prvo represalijo entente v Italiji zavrnejo s tem, da se polaste ententnih podanikov kot talov. Tako se splošno govor. Parlament je prišel ob vsako veljavno v javnem mnenju. — Tudi iz drugih virov je posneti, da se na Italijanskem pripravljajo prav čudne in nevarne stvari. Razumljivo je to, kajti italijsko ljudstvo je bilo zapeljano z najpodlejšim izdajstvom v to vojno, ki mu bode prinesla le batine, lakote, bremena, ki mu bode prinesla padi tudi prej ali sleg revolucijo. Vbogi ré bambino, kako se mu morajo že zdaj hlačice tresti . . .

Zavzetje Monta Caprile.

Iz vojno-poročevalskega stana, dne 19. decembra: Zavzetju hriba Caprile in vzhodno se nahajajočih močnih višinskih pozicij Italijanov je sledilo včeraj zavojevanje hriba Asolone po koroškem infanterijskem regimentu št. 7. S tem in z zajurišanimi višinskimi pozicijami pri Osteria al Lepre s strani čet četrte infanterijske divizije je pomaknjen napad za približno dva kilometra južno črte Col Caprile, Col della Beretta navzlič neugodnemu vremenu. Takojšnji ljuti protinapadi Italijanov so bili gladko zavrnjeni. Pritiskačjoč za bežečim sovražnikom so mogle jurišajoče čete iztrgati mu še oporišča kakih 1000 korakov vzhodno hriba Asolone. Ljuti napadi Italijanov na prostoru hriba Solarolo so se razočili ob hrabrosti nemških čet. Na Asiaški visoki planoti je bilo bojno delovanje vsele dežja in snega malenkostno. Gost sneg je zadrževal akcije tudi na tirolski zapadni fronti. Na piavskem izlivnem ozemlju je neka napadala patrulja napadala sovražno mostiško pozicijo in vzel nekaj mož iz sovražnih jarkov. Vojško razmotrivanje poudarja, da so naše čete pripelzale na greben ogromnega dorskega masiva med Brento in Piavo in nadaljnja pot jih vodi navzdol v nižino pri Bassanu. Pozicija na hribu Asolone pospešuje nadaljevanje podjetja in prijema z boka italijske čete med hriboma Grappa in Solarolo. Pričakovati je operativnih učinkov naših včerajšnjih uspehov. Iztrgana je Italijanu tudi

važna cesta Rochade, ki vodi iz Brente preko Lepre in Asolone na Grappo.

Vojna na morju.

23.800 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 20. decembra. Eden nemških podmorskih čolnov (kapitanlajtnant Vibeg) potopil je v Kanalu pod najmočnejšim sovražnim protičinkom 5 parnikov s 23.500 brutto-register-tonami.

Sef admiralnega štaba mornarice.

Sovražne izgube na vojnih ladjah.

W.-B. Berlin, 13. decembra. Vsled potopljenja francoske pancearske križanke „Chateau Renauld“ so izgube sovražnikov na vojnih ladjah od začetka vojne sem narastle na 300 ladij v skupni velikosti 1.806.000 ton. Pri tem se ni vračunalo pomožne križarke, pomožne ladje, predstrelne čolne in oborožene ribiške čolne. Skupne izgube sovražnih vojnih ladij so zdaj skoraj tako velike, kakor nemška mornarica v začetku vojne; ta je namreč znašala 1.019.417 ton.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 21. decembra. Zopet so naši podmorski čolni v Bristolskem kanalu, v Kanalu in v Severnem morju 4 parnike, eno ladjo na jadre in 3 angleške ribiške ladje potopili.

W.-B. Berlin, 20. decembra. Zadnjič se je v Biskajskem zalivu iz nekega spremstva 5000 ton veliki, težko naloženi, sivo pobaranvi tovorni parni sestrelil. V spremstvu nastala je potem velika zmešjava. Parnik je pričel na čoln razburjeno streljati, brez da bi zadel. S torpedom v sredini zadeta ladja se je hitro z vodo napolnila in se po 4 minutah potopila. S tem je potegnila zadajšnje rešilne čolne seboj v globokočino. Zopet novi dokaz, da so velike izgube na človeškem življenju pri potopih ladij povzročene od lastne nečistnosti posadk, ker se ta ne oddali jo hitro od potopljajočih se ladij.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 23. decembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v zavornem okolišu okrog Anglike so dali 20.000 brutto-register-ton. Med potopljenimi ladjami so se nahajale ena polna ladja z več kot 2000 tonami, ki je bila z jeklom, tobakom in lesom na poti v Francijo, ter dva večja oborožena parnika. Eden teh parnikov bil je iz močnega spremstva križark, razruševalcev in ribiških parnikov sestreljen.

W.-B. Berlin, 24. decembra. Uradno se poroča: V Hoofdenu, Kanalu in Irskem morju so naši podmorski čolni 4 parnike in eno angleško ribiško ladjo uničili. Eden potopljeni parniki se je sestrelil iz močnega spremstva. Njegov naloženi tovor je bil bržkone posebno vreden. Med parniki sta se nahajala 2 angleška naložena parnika.

Sef admiralnega štaba mornarice.

Trije sovražni parniki potopljeni.

K.-B. Hork van Holland, 23. decembra. Trije angleški razruševalci bili so v bližini Maas-svetilnika torpedirani. Posamezni še primanjkujejo.

Potopljeno.

W.-B. Berlin, 24. decembra. V angleškem Kanalu in na vzhodnem obrežju Anglike so naši podmorski čolni še nadaljnih 23.000 prostornih ton potopili.

Sef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

Armada veleizdajalcev.

K.-B. Paris, 21. decembra. (Havas). Neki razglas določa uresničenje samostojne češko-slovaške armade podoveljstvom francoskega nadkomanda; ta armada

se bode pod lastno zastavo proti Nemčiji in Avstro-Ogrski borila.

To poročilo je uradno in daje mnogo mislit. Doslej smo vedeli le o tem, da je bila na Ruskem „češka brigada“, obstoječa iz samih vitezov in dezerterjev, ki je v zmislu vseslovenske agitacije vodila boj proti lastni avstrijski domovini. V zadnjem času došla so privatna poročila, da so se taki visični kandidati tudi na Italijanskem pojavili. No, zdaj so pa celo na Francoskem uresničili armado čeških vitezov. Fej! Človeka popade gnus in stud. In to vitezovske lopevne, te bandite, ki streljajo na svojo domovino, podpirajo in zagovarjajo tudi slovenski listi. „Straz“ in „Gospodar“ sta navdušena zagovornika teh vitezov. Fej!

Naše premirje z Rusijo.

Zaradi pomanjkanja prostora objavljamo šele danes besedilo sprave z Rusijo, ki se tiče premirja:

K.B. Dunaj, 17. decembra. Dne 15. v Brestu-Litovskem sklenjeno in podpisano premirje med vrhovnimi armadnimi vodstvi Avstro-Ogrske, Nemčije, Bolgarske in Turčije na eni strani ter Rusije na drugi strani, ima tole besedilo:

Med pooblaščenimi zastopniki vrhovnih armadnih vodstev Avstro-Ogrske, Nemčije, Bolgarske in Turčije na eni strani in Rusije na drugi strani se sklene v dosegom trajnega za vse dele častnega miru tole premirje:

I. Premirje se prične dne 17. decembra 1917 ob 12. opoldne. Pogodbo sklepajoče stranke so upravičene odpovedati premirje 21. dan s sedemnevnim rokom. Če se to ne zgodi, traja premirje avtomatično tako dolgo, da je ena izmed strank z sedemnevnim rokom odpove.

II. Premirje se razteza na vse vojne sile na kopnem in v zraku in pri imenovanilih državah fronte na kopnem med Črnim in Vzhodnim morjem. Istočasno nastopi premirje tudi na rusko-turških bojiščih v Aziji. Pogodbo sklepajoče stranke se zavežejo, da ne bodo med premirjem ojačevale stevila na imenovanih frontah in na otokih Moonsunda se nahajajočih skupin čet tudi glede njih razporedbe in etata in da ne bodo izvršile na teh frontah nobenih pregrupacij v pravu kake ofenzive. Nadalje se zavežejo pogodbo sklepajoče stranke, da ne bodo do 14. januarja 1918 izvršile s fronte med Črnim morjem in Vzhodnim morjem nobenih premirjanj čet z operativnim namenom, izvzemši, ako se to premirje v trenutku, ko se premirje podpiše, že uvaja. Nadalje se zavežejo pogodbo sklepajoči, da ne bodo v pristaniščih Vzhodnega morja vzhodno od 15° širine vzhodno od Greenwicha in v pristaniščih Črnega morja za časa premirja zbirati nikakršnih čet.

III. Kot demarkacijske črte na evropski fronti veljajo obojestranske nasprednje ovire lastnih pozicij. Prekoračiti se smejo te črte samo pod pogoji navedenimi pod številko 4. Tam, kjer ni strnjene pozicije, velja kot demarkacijska črta prema potegnjena med najsprednjimi zasedenimi točkami. Prostor med obema črtama, velja za nevtralen. Enako so nevtralne reke, sposobne za plovbo, ki ločijo obojestranske pozicije. Po njih se ne sme voziti razun, če gre po obojestranskem sporazumu za trgovske vožnje. V odsekih, kjer leže pozicije daleč narazen, je čimprej določiti s strani premirnih komisij (št. 7) demarkacijske črte in jih označiti. Na rusko-turških bojiščih v Aziji določita obojestranska vrhovna poveljnika demarkacijske črte ter promet preko teh po skupnem dogovoru (št. 4).

Da se razvije in utrdi prijateljski odnos med narodi pogodbo sklepajočih strank, se dovoljuje organizirano občevanje čet pod temi-le pogoji:

1. Občevanje je dovoljeno za parlamentarje, za člane premirne komisije (št. 7) in njih namestnike. Vsi ti morajo imeti za to izkaze najmanj kakega kornega poveljnika, oziroma kornega komiteja.

2. V vsakem odseku kake ruske divizije

se more izvršiti na nekako 2 do 3 točkah organizirano občevanje. Zato je treba sporazumno med si nasproti stojecimi divizijami urediti občevalne točke v nevtralnem pasu med demarkacijskimi črtami in jih označiti z belimi zastavami. Občevanje je dovoljeno samo po dnevu od solčnega vzhoda do solčnega zahoda. V teh občevalnih krajih se sme muditi istočasno največ po 25 pripadnikov vsake stranke brez orožja. Dovoljena je izmena vesti in časopisov. Odprta pisma se smejo oddati v nadaljnjo pošiljanje. Dovoljena je prodaja in izmena blaga za dnevno potrebo v teh občevalnicah.

3. Pokopavanje padlih v nevtralnem pasu je dovoljeno. Natančnejše določbe sklenejo vsakokrat obojestranski divizijski ali višji službeni poveljniki.

4. Gledе povratka odpuščenih pripadnikov kake vojske ene izmed držav, ki imajo domovino onstran demarkacijske črte druge dežele, se more odločati še le pri mirovnih pogajanjih. Sem spadajo tudi pripadniki poljskih čet.

5. Vse osebe, ki prekoračijo proti zgoraj navedenim določbam 1.—4. demarkacijske črte nasprotno stranke, se bodo prijele ter se vrnejo šele po sklepnu miru ali pa ko se premirje prekliče. Pogodbo sklepajoče stranke se zavežejo, da bodo podučile svoje čete s strogi povelji in podrobnim podukom, da se drže pogojev občevanja in da poznajo posledice prekoračenja teh določb.

6. Gledе vojne na morju se določa tole:

1. Premirje velja za vse Črno in Vzhodno morje, vzhodno od 15° vzhodno od Greenwicha in sicer na vse tam se nahajajoče bojne sile na morju in v zraku. Gledе vprašanja premirje v Belem morju in v ruskih obrežnih vodah Severnega ledenega morja se bodo sklepne od nemškega in ruskega pomorskega vojnega vodstva v obojestranskem sporazumu posebne določbe. Kolikor možno, naj že sedaj prenehajo medsebojni napadi na trgovske in vojne ladje v teh vodah. V ono posebno pogodbo naj se sprejmejo tudi določbe, da se po možnosti prepreči, da bi se pomorske vojne sile pogodbo sklepajočih strank na drugih morjih bojevale druga z drugo.

2. Napadi z morja sem in v zraku na pristanišča in obali drugih pogodbo sklepajočih strank bodo na vseh morjih z obema strani prenehali. Tudi je prepovedano pristajanje v pristaniščih in obalah zasedenih od ene stranke s strani pomorskih sil druge stranke.

3. Polet preko pristanišč in obali druge pogodbo sklepajoče stranke ter preko demarkacijskih črte je na vseh morjih prepovedan.

4. Demarkacijske črte potekajo tako: a) v Črnom morju od morskega svetilnika Olince (izliv Donave rokav Sv. Jurja) do rta Ieros (Trapezunt). b) v Vzhodnem morju od otoka Rogū preko zapadne obale Wormsa v Boixcaier in od tam na Swenska Högar. Natančnejša določba črte med Wormsom in Boixcaierjem se prepriča premirni komisiji v Vzhodnem morju (7., 1.) z določbo, da se omogoči russkim pomorskim vojnim silam v vsakem vremenu in tudi če leži led na morju, vožnja v Alandsko morje. Russke pomorske vojne sile ne bodo prekoračile demarkacijske črte proti jugu, pomorske vojne sile zavezniških držav pa ne proti severu. Russka vlada prevzame jamstvo, da bodo pomorske vojne sile entente, ki so se nahajale začetkom premirja severno od demarkacijske črte ali ki bodo pozneje dospele tja, ravno tako nastopale kakor russke vojne sile.

5. Trgovina in trgovska plovba v pomorskih pokrajinh, označenih pod št. 1., 1. št. je prosta. Določanje pogojev za trgovino kakor objava nevarnosti proste poti za trgovske ladje se prepriča premirnim komisijam v Črnom morju in v Vzhodnem morju (št. VII., 1., 7.).

6. Pogodbo sklepajoče stranke se zavežejo, da ne bodo med premirjem v Črnom in Vzhodnem morju ne delate nikakršnih prav za napadne operacije na morju.

VI. Da se preprečijo nemiri in nezgode na fronti, se ne smejo vršiti vaje z infantejskim učinkovanjem bližje, kakor 5 km, z

artiljerijskim učinkovanjem bližje kakor 15 km za frontama. Minska vojna na kopnem se popolnoma ustavi. Bojne sile v zraku in privedeni baloni se morajo držati v 10 km širokem zračnem pasu za lastno demarkacijsko črto. Dela pri pozicijah za najsprednjimi žičnimi ovirami so dovoljena, ne pa taka, ki morejo služiti za pripravo napadov.

VII. S početkom pogajanj za premirje se spostanejo tele premirne komisije (zastopniki vsakega odgovarjajočega odseka fronte udeležene države), katerim je predložiti vsa vojaška vprašanja glede izvedbe pogojev premirja v zadevnih območjih:

1. Riga za Vzhodno morje;
2. Dvinsk za fronto od Vzhodnega morja do Disne;
3. Brest Litovsk za fronto od Disne do Prijposta;

4. Berdičev za fronto od Prijposta do Dnjestra;
5. Kolosvar in

6. Focani za fronto od Dnjestra do Črnega morja. Mejo med obema komisijama 5. in 6. določata ti dve komisiji v medsebojnem sporazu.
7. Odesa za Črno morje.

Tem komisijam se dado na razpolago neposredna, nekontrolirana dalekopisna (brez žična vodstva) do domovinskih dežel njih članov. Napeljave se izvrše v lastni deželi do sredne med demarkacijskima črtama od zadevnih armadnih vodstev.

Tudi na rusko-turških bojiščih v Aziji se bodo ustanovile take komisije v sporazu med obema vrhovnima armadnima poveljniki.

VIII. Te pogodbe o premirju razvajajo pogodbo o mirovanju orožja z dne 3. decembra 1917 in vse dogovore glede mirovanja orožja ali premirja.

IX. Pogodbo sklepajoče stranke bodo vstopile neposredno po podpisu te pogodbe o premirju v mirovna pogajanja.

X. Izhajajoč od načela svobode, neodvisnosti in t-ritorialne nedotaknjenosti neutralne perzijske države, sta turško in russko vzhodno armadno vodstvo pripravljeni odpoklicati svoje čete iz Perzije. Stopila bosta čimprej v stisk s perzijsko vladjo, da uredita podrobnosti glede odpoklicanja čet in zagotovite korakov, ki so po teh načelih še sicer potrebni.

XI. Vsaka pogodbena stranka dobi en izvod tega dogovora v nemškem in russkem jeziku, ki jo podpišejo pooblaščeni zastopniki.

Razno.

Srečo, zdravje, veselje

v novem letu 1918

želite

vsem cenjenim prijateljem in odjemalcem
uredništvo in upravnštvo „Štajerca“.

Štajerci!

Leto se približuje zopet svojemu koncu in treba je izpregovoriti par besed, ki se tičejo naših prijateljev ter našega lista.

Ali nam je treba naglašati, da je „Štajerc“ tudi v preteklem letu svojo dolžnost v polni meri izvršil? Mislimo, da je to nepotrebno! Kajti vsakdo ve, da je „Štajerc“ — kakor vedno preje, tako tudi med vojno — svojo dolžnost izpolnjeval kot glasilo avstrijsko mislečega, poštenega slovenskega ljudstva na Štajerskem in Koroskem. Svoje domovine nismo nikdar zatajili, proti njej nismo nikdar nastopali, — branili smo jo proti vsem napadom in naj so prišli ti napadi od katere koli strani. Napram ljudstvu pa smo istotako izpolnjevali svojo dolžnost kot zastopniki kmetov, obrtnikov in delavcev. Nam se ni šlo nikdar za osebno čast, nikdar za podlagonjo enega stanu proti drugemu; mi smo delovali vedno le za splošno gospodarsko izboljšanje, za vsem koristno delo. Vemo, da

— 5 —

so nam naši strupeni nasprotniki, ki so obeneim sovražniki enotne, mogočne Avstrije, sovražniki neraztrgane štajerske in koroške dežele, z vsemi mogočimi sredstvi skušali odvzeti ugled med preprostim ljudstvom. Saj se je vendar zborabljalo prižnice in sole za boj proti „Štajercu“.

Ali v vojni je ljudstvo izpoznalo, da je vsa ta hujskarija napacna in škodljiva. Ljudstvo je natančno razumelo, da smo imeli s svojo patriotično zahtevo po enotni, neraztrgani Avstriji prav. In ljudstvo se je vsled tega z veliko ljubezni oklenilo našega „Štajerca“, mu izkazalo zvestobo.

Tekom vojne je naš list vsled tega krasno napredoval, čeprav so težave za izhajanje časopisov vedno večje. Treba pa je, da ne ponehamo z delom za „Štajerca“. Treba je, da ravno sedaj, ko se skuša v naših krajinah avstrijsko misel na tla pobiti, z vsemi sredstvi za „Štajerca“ delujemo...

Prijatelji na Štajerskem! Zdaj ob novem letu je pravi čas za delo v prid našemu listu. Za sovražne, protivavstrijske liste deluje danes cela armada hujškačev in priganjačev. Mitega nimamo. Za nas delujejo le tisti, ki so prepričani o potrebi in o poštostenosti našega ljudskega podjetja. Vi, prijatelji in odjemalci, vi edino ste poklicani, razširjevati „Štajerca.“

Zato pa vas ob začetku novega leta prosimo: delujte neustrašeno za „Štajerca“, pridobivajte mu novih naročnikov in prijateljev. Vstvarili si boderemo s tem orožje za nadaljnje boje!

Darišo. Poroča se nam: Za ptujsko c. kr. rezervno bolnišnico so zbrali iz Svetinjske fare večjo množino jabolčnice: gospa marjorja Ludvika Janžek iz Bebrovnika, gospa gostilničarka Ana Zavratnik iz Svetinje, gospa Alojz Škerjanc in Tomaž Novak iz Mihalovca, ter g. Jožef Miška iz Bebrovnika. V imenu ranjenih vojakov najlepša zahvala vsem darovalcem!

* * *

Bratje Koroški!

Z novim letom hočemo izpregovoriti par besed, — kajti ravno vi koroški prebivalci ste nam in našemu listu ohranili vedno zvestobo.

Korošci! V vaši blagoslovljeni krasni deželi, ki jo je Bog pač v svoji najboljši volji vstvaril, ki ima gore s sinjim jutranjim soncem, doline polne planjav in plodovitih njiv, jezer, podobna očesu angelja, ljudi, ki znajo delati in moliti, ki jim je pa večna usoda tudi podelila bogastvo veselega, iz zlate duše prihajajočega petja, — v tej brezprimeri, krasni deželi stoji živel in delali in peli. Skoraj zavidali smo vam mi drugi vašo šrečo!

Pa prišla je vojna z najgršim vseh sovražnikov, z Italijanom, z oholim izdajalcem, ki se je delal vašega prijatelja, kadar je podiral prekrasne vaše koroške gozdove, kadar je koval sovražni denar iz vaše koroške poštosti... Prišla je vojna in prvi navali so zadeli vaše kraje, vašo zemljo! Vašo ljubljeno, krasno koroško zemljo! Mlečozobi koroški fantiči in sivilski kmetje so takrat v neskončnih težavah branili domovino. V zlato knjigo zgodovine so zapisani ti junaki in pred grobovi padlih Korošcev potegnil bode tudi najstrastnejši sovražnik svoj klobuk, — kajti tukaj je krvavelo pošteno ljudstvo za svojo domovino in za rodno svojo grudo, za zemljo svoje matere...

Zemlja koroška je danes sovražnika proti! Razvaline koroških krajev, ki so jih Italijani iz fanatične strasti vpepelili in razstrelili, nam ne bodejo zabranile poto v srce Italije! Koroška je svobodna, je prosta! Naša, avstrijska je ta prekrasna deželica! In naša in avstrijska bode tudi v bodočnosti ostala.

Najmočnejši izraz domovinske ljubezni je pokazalo to veselo, prepevajoče koroško ljudstvo v tej svetovni vojni. To solnčnato dejstvo ne morejo otemniti gotove megle. Pravega Korošca ni bilo med domovinskimi izdajalci! Kar so posamezni „vseslovanski“ ali pa „jugoslovanski“ hujškači storili, to nima ničesar s čistim koroškim srcem opraviti.

viti. Deloma je za te ljudi že prišel obračun, — deloma pa še pride! Koroški ščit pa je stal jasen, koroška zastava pa je ostala neomadeževana.

Pa tudi v bodočnosti bode tako!

Korošci! V tej vojni ste izpoznali svoje sovražnike, svoje prijatelje. Naš list, naš zvestov avstrijski „Štajerc“ je bil vedno na vaši strani, — vedno je branil pravice in zahtevi koroškega ljudstva. Zato je danes tudi tako priljubljen v koroški deželi. Delujte pa tudi vi poštensi avstrijsko misleči Korošci za naš list! Vsakdo naj bode naročnik, vsakdo naj razširja in priporoča „Štajerca“, vsakdo naj zahteva v vseh prodajalnah, gostilnah in kavarnah naš list. Kajti le na ta način boderemo zamogli brezobzirno svojo pošteno pot nadaljevati.

Vsak slovenski Korošec mora biti naročnik „Štajerca“, kajti vsi smo za našo ljubljeno Avstrijo!

* * *

Vojni pomožni zaklad c. kr. namestništva.

Ko je koncem julija 1914 izbruhnila vojska, je priredilo namestništvo takoj zbirko za podporo svojcev vpoklicanim. Iz njenih bogatih doneskov in iz preokazov v ministerstvu za notranje zadeve ustanovljenega vojnega pomožnega urada se je ustanovil vojni pomožni zaklad c. kr. namestništva. Upravnštvo tega zaklada je prevzelo pri izbruhu vojne ustanovljeno središče pomožnih akcij pri c. kr. namestniškem predsedstvu. Pri istem so delovalo izključno prostovoljne pomožne moći do avgusta 1916 pod častnoslužb. vodstvom. Poleg osrednjih zbirk so se ustanovile take tudi v posameznih političnih okrajih in njihovi doneski so se porabili kot okrajni pomožni zakladi izključno le v posameznih okrajih. Na razpolago se sedaj obračuni deželnega pomožnega zaklada in okrajnih pomožnih zakladov do vstevi 30. junija 1917, ki nudijo poučno sliko v takem delovanju. Tako znaša svota vseh dohodkov pri deželnem pomožnem zaklodu 598.664 K 66 v, svota izdatkov 519.604 K 20 v; pri okrajnih pomožnih zakladih, ki obstajajo v pomameznih okrajnih glavarstvih in v mestih s samoupravo znaša svota dohodkov 656.702 K 3 v, svota izdatkov po odbitku posebnih odmemb 249.101 K 31 v. Deželni pomožni zaklad je dobil od vojnega pomožnega urada c. kr. ministerstva za notranje zadeve do 30. junija 1917 skupaj 220.000 K; ta svota je že vgori navedenem številu dohodkov vračunjena. Danes povzamemo le nekatere podatke iz obračuna deželnega pomožnega zaklada ki morejo predčuti mnogotost dela. Posamezni podpor se je izplačalo 124.167 K 71 v; pripomoži (subvenciji) za druge vojne dobrodelne vredbe kakor okrajne pomožne zaklade, zimsko oskrbo za vojske na bojišču, za vse polje mladinskega skrbstva itd. v celem 183.682 K 22 v, končno 103.240 predujemov za vojna oskrbna podjetja, ki so že vrnjeni. Zaklad so obremenile, ako tudi deloma le začasno, predujemi na državne vzdrževalne prispevke, takih je bilo do 30. junija 1917 izplačanih 73.943 K 3 v. Izdaja vojnih črevljev z lesenimi podplati, katera se je začela ob novem letu 1917, je zahvala dosedaj 9485 K 50 v. po računih, ki so bili rešeni do 30. junija, se je izdal do tedaj 622 strankam 1156 parov črevljev in 49 parov lesenih sandal. Nasproti tem velikim postojankam so obratni stroški zaklada mnogo manjši, kar je kako razveseljivo! posebni stroški znašajo v treh letih 1712 K, stvarni 904 K 97 v letih 1914 in 1915 je izdal zaklad celo leto 6 kron osebnih obratnih stroškov. Od tedaj nastalo gotovo zelo majhno zvišanje je razlagati iz nujne potrebe plačanih moči. Do 30. junija je vojni pomožni zaklad namestništva dal v celem 8643 osebam ali podporo ali predstojem; vendar podaje to število le približen pregled o delu, ki ga je obvladati, ker se more računati na dejansko obdarjeno osebo dve poizvedujoči ali poprašoči stranki; tako je bilo pri osrednjem mestu odpravljenih okrog 26.000 oseb. Seznamek kart prosilcev šteje do konca junija 1917 okroglo 5090 osnovnih številk. Po-

izvedovanja o deloma ustmenih, deloma pisemnih vloženih prošnjah za podporo je oskrboval za mesto Gradec v večini slučajev „Verein für Armenpflege und Kinderfürsorge“ (Društvo za oskrbo revnih in otroško skrbstvo) v posebno hvalevredni pripravljenosti pomoči; sicer se je to poverilo okrajnim ali občinskim oblastom orožniškim postajam ali krajevnim dobrodelnim napravam. Posebno zelo so zahajali k vojnemu pomožnemu uradu krog graškega prebivalstva, ako ravno je skrbel za te vojni pomožni zaklad županskega urada. Odgori imenovane svete posamezne podpor odpadeta dobri dve tretjini, torej okoli 80.000 krov na mesto Gradec, znesek, ki more veljati kar naravnost kot dodatek deželnega pomožnega zaklada vojnemu pomožnemu zakludu županskega urada. Ne glede na zadnje zvišanje državnih vzdrževalnin po zakonu z dne 25. julija 1917 se zahteve, ki so se stavevile zakladu, niso ne le zmanjšale, ampak celo zvišale, dokaz draginje in stiske takih krogov prebivalstva, ki trpijo vsled vojne sami ob sebi pomanjkanje, ne da bi nastopili svojci vojaško službo. Ker je nepričakovano nastopil slab letni čas, dohajojo številne prošnje za vojne črevlje z lesenimi podplati in je treba delo in delovanje zaklada vedno močnejše in obširnejše izpolnit.

Otvoritev avstro-ogrške soške razstave v Berlinu. Te dni je bila otvorjena v kraljevski akademiji znanosti soška razstava. Otvoril jo je poslanik princa Hohenlohe. Razstava ima namen, po domačih slikarjih napravljene slike pokraj in ob Soči in vojskovodij pokazati nemškemu narodu in jih tako seznaniti z groznim soškim bojiščem. Kakor znano, so Nemci v Berlinu prevzeli pokroviteljstvo za zopetno zgradbo od Italijonov opustošene Gorice. V ta namen se je tudi že prav mnogo denarja zbral. To človekoljubno nastopanje poštensih naših nemških zaveznikov seveda med gotovimi zagriženimi „vseslovanskimi“ krogom ni našlo odmeva. Nasprotno, ti ljudje, ki so sicer doslej vedno le za svoj žep delovali, se celo razburjajo nad nemško radošnostjo... Kaj vse stori politična hujskaria!

Slovenski Gospodar se v zadnji številki togoti nad dejstvom, da se je večina občinskih predstojnikov iz ptujskega okraja na seštanju predzadnje nedelje izjavila proti raztrganju Avstrije in Štajerske ter proti t. zv. „jugoslovanski deklaraciji.“ Kar se tiče stvari same, nismo prav nič razburjeni nad „Gospodarjevo“ jezu; kajti ta izbruh je že smo pričakovali. „Slov. Gospodar“ dela tako, kakor da bi mi zlorabljali okrajni odbor v politične namene. In to laž je treba pribiti! V prvi vrsti naglašamo prav jasno in očitno, da bi imel okrajni zastop vsekakor pravico, izjaviti se zoper tisto prismojeno „deklaracijo“, proti kateri sta se m. dr. tudi katoliški nadškof dr. Stadler in slovensko-klerikalni deželni glavar na Kranjskem dr. Šušteršič izjavila. Ako agitira danes v vsaki zakotni vasi ta ali oni duhovniški ali civilni hujškač za raztrganje Avstrije, potem bode smeli okrajni odbor ptujski pač tudi izraziti svojo patriotično ljubezen do nerazrušljive domovine! Drugič pa so imeli v Ptiju zbrani občinski predstojniki popolnoma prosto roko. „Gospodar“ dela tako, kakor da bi bili občinski predstojniki strahopetni zajci ali pa figa-mozje. Na zborovanju se ni nobenega predstojnika sililo, vsak doje po svojem srcu glasoval! In častobčinskim predstojnikom, da so ednoglasno vzdignili roke za nerazrušljivo Avstrijo! Vsi, prav vsi so za predlagane sklepe glasovali. Tudi tisti posamezni občinski predstojnik iz ptujske okolice, ki se je potem zmužnil skozi vrata, da ne bi pole podpisal. „Gospodar“ ima presneto slabo mneje o slovenskih občinskih predstojnikih, ako jih smatra za strahopetneže. Ne, ti možje, ki vživajo v svoji občini zaupanje volilcev, imajo dovolj poguma, da vkljub vsej srbofilske hujškarici naglašajo svoje avstrijsko preprčanje. Sicer pa povemo „Gospodarju“ še nekaj; njegov podpihovalec ga je strupeno nalagal. Okrajni odbor pri tem zborovanju sploh ni imel ničesar opraviti. Zastopan ni bil noben okrajni od-

bornik, zborovanje se ni vršilo v uradni sobi okrajnega zastava, govoril ni noben član okrajnega odbora. Župani so ednostavno sami izvili svoje poštene avstrijsko prepričanje. Gospodar pa hujška zdaj občinske predstojnike nato, da naj sklicejo odborove seje in naj se za „jugoslovansko deklaracijo“ izjavijo. „Gospodar“ hoče torej, da bi občinski predstojniki svojo besedo preložili. Prav klerikalno poštenje! Vskemur takemu županu, ki svojo besedo na komando tega ali onega političnega popa prelomi, bi se moral v obraz pljuniti, ker to ne bi bil mož. Sicer pa svetujemo „Gospodaru“, da naj raje poneha s to gonjo, kajti ljudstvo na Spodnjem Štajerskem se je že dočela naveličalo veleizdajalske „jugoslovanske“ agitacije, ljudstvo hoče mir pred srbskimi nasprotviki miru, ljudstvo hoče biti pripravljeno na gospodarsko delo. Tako stoji stvar!

Ravnilne cene za srednje vino. Poroča se nam: Centralna komisija za pregledovanje cen je doslej za posamezne kronovine določene ravnilne cene za srednje vino razveljavila in za vso Avstrijo nove ravnilne cene določila. Te znašajo za srednja vina avstrijskega ali ogrskega vira v iztoču po gostilničarju: za en liter vina iz soda, belega, 4 K 60 h, rdečega 4 K 80 h; steklenica po 1/10 litra: za vživanje v gostilniškem prostoru: belo vino 5 K 80 h, rdečega 5 K 90 h, za oddajo preko ulice (v mali kupčiji) belo 5 K, rdeče 5 K 10 h; v iztoču pri proizvajevalcu (bušenšku) za liter 3 K 20 h.

Verižna kupčja s platnom. Iz Budimpešte se poroča: Centrali za bombaževino je došlo naznanko, da sta budimpeštovska veletržca s platnom Stein in Kraus poskrila velike množine platnenega blaga. Pri hišni preiskavi se je našlo 253 kosov barhenta. Preiskava je dognala, da se je s tem blagom po posredovanju rumunskih trgovcev Wechsler in Schneider ter raznih ednakih brezvestnih oseb izvrševala velikanska verižna kupčja. Policija je zaplenila nadalje še 20 kišt druzega blaga. — Stara pesem: nekateri so bosi in nagi in morajo imeti patriotsko srce, drugi pa skrivajo kot podli oderuhi blago in skrbijo za svoj nenasnitni žep, potem pa se jih imenuje še za dvorne svetnike in se jim pripenja zlate križce na njih sleparska prsa...

Svinja za dve cigaret. „Grazer Tagblatt“ poroča g. lajtman Eduard Bečvar črnovojn. inf. reg. št. 1 iz bojišča, da je eno mastno svinjo, ki je tehtala 208 kil, od nega italijanskega kmeta za dve cigareti kupil... Pri nas so svinje pač malo dražje, čeprav so tudi tukaj cigarete prave dragocenosti.

Smrtna železniška nezgoda. Dne 16. t. m. ob 5. uri zjutraj bil je v Ljubljani nadkonduktor Anton Salomon iz Maribora od nekega vlaka povožen in je obležal mrtev na lici mesta.

Začetek mirovnih pogajanj z Rusijo.

Prvi korak za doseg mиру je storjen; v Brest-Litovskem so se pričela mirovna pogajanja med zastopniki Rusije na eni in zastopniki Avstro-Ogrske, Nemčije, Bolgarske ter Turčije na drugi strani. O pogajanjih se budejo izdajala uradna poročila, ki jih bomo primerno objavljali. V naslednjem podamo prvo poročilo:

K.-B. Brest Litovsk, 22. decembra. Danes ob 4. popoldne so se v Brestu Litovskem na svečan način pričela mirovna pogajanja. Feldmarschal princ Leopold Bavarski je povabil prvega turškega zastopnika, Nj. Visokost Ibrahim Hakki paša, da naj kot starostni predsednik prevzame predstvo. Hakki paša, ki je zasedel predsedniško mesto, je otvoril pogajanje z željo, da bi ugodno potekla. Predlagal je, da naj prevzame državni tajnik dr. v. Kühlmann kot prvi predstvo pri pogajanjih ter je bil za predlog z vseh strani soglasno sprejet. Državni tajnik dr. v. Kühlmann je prevzel predstvo ter je zbrane zastopnike nagovoril z govorom, v katerem je dal izraza

želji, da bi se obnovilo stanje miru in prijateljstva med Rusijo in tu zastopanimi državami. Predvsem gre za to, da se določijo najvažnejši temelji in pogoji, na katerih bi bilo mogoče kar najhitreje obnoviti mirovne in prijateljsko sosedne odnose, zlasti na kulturnem in gospodarskem polju. Pogajanja bo napolnil duh spravljive človekoljubnosti in medsebojnega spoštovanja. Na eni strani se bo pri pogajanjih ozirati na historično dano in na historično nastalo, na drugi strani pa se bodo morala pogajanja gibati tudi v onih novih in velikih vodilnih mislih, na katerih podlagi so se sestali tu zbrani. Državni tajnik dr. v. Kühlmann je končal z željo, da naj se dela hitro in uspešno nadljujejo. V smislu predloga predsednika je bilo nato sklenjeno: Vprašanja, etikete in razvrstitev se bodo rešila po alfabetični listi zastopanih držav; v predsedovanju plenarnim sejam se vrste prvi pooblaščenci vseh petih držav; kot jezik za pogajanja je dopusten nemški, bolgarski, ruski, turški in francoski jezik; oficijelna poročila o sejah se skupno izdelajo. Na poziv predsednika je nato razvijal prvi ruski zastopnik v daljsem govoru, temelje ruskega mirovnega programa, ki se v splošnem krijejo z znanimi sklepi delavskega in vojaškega sovjeta in vseruskoga kmetijskega zbora. Zastopniki vseh štirih zavezniških držav so izjavili, da so pripravljeni, pričeti z razmotrjanjem ruskih izvajanj.

Prva seja je že dokazala, da imamo mi in naši zvesti zavezniški resno voljo, skleniti stalni mir, čeprav so zinagovalci na vseh frontah in bi zamogli mirovne pogoje edinstveno diktirati. Ali mi nočemo nasilja, — svobodo, ki jo za nas zahtevamo, želimo in privoščimo i drugim! Bog daj, da bi začetek mirovnih pogajanj v Brest-Litovskem bil obenem začetek splošnih mirovnih pogajanj.

Gospodarske.

Šotina stelja kot nadomestilo stelje.

Deželno mesto za krmilo za Štajersko, oddelek za seno in slamo, se je za olajšanje stiske za stelje potrudil dobiti kot nadomestilo šotino steljo ozir. šotine smeti in se mu je posrečilo dobiti za skromno množino uvozno dovoljenje v Avstrijo. Interesenti, posebno večji kmetijski obrati, mesta, industrijska podjetja itd. se vabijo, da naznanijo svojo potrebo šotine stelje ozir. šotinah smeti nemudoma pismeno deželnemu mestu za krmilo za Štajersko, oddelek za seno in slamo v Eggenbergu pri Gradcu, Eggenbergerallee 20, Izven Gradca se na drobno ne prodaja, ampak se oddajajo samo celi vagonski nakladi. Začetek se priporoča posestnikom, ki potrebujejo samo male množine, da jih skupno dobivajo po občinskih predstojništvih in kinetičkih združugh. Nadrobna prodaja v Gradcu samem se vrši za seno in slamo v klavternem dvořišču Gradel-Karla. Množin, ki se odkažejo vsakokrat porabnikom, ni smatrala za dodatek k odmerku slammate stelje ampak se vračunijo v odmerek. Cena šotne stelje ozir. šotnega drobirja znaša približno 24 kron za 100 kilogramov. O vrednosti šotne stelje kot stelje kakor tudi kot gnoj so se že lani izdali različni razglasli. Vsi oni posestniki, ki so rabili šotno steljo, so se izrazili zelo pohvalno.

Viničar

S 3 do 4 delavskimi močmi se sprejme takoj ali s 1. februarjem 1918. Vprašanja na gospo Marie Machatsch, Dienstvermittlung, Pettau, Sarnitzgasse. 629

Posestvo srednje velikosti želim vzeti v najem. Naslov na Johann Wesenjak, Maria-Neustift pri Ptaju.

Razširjajte „STAJERCA“

ki je edini

slovensko-pisani strogo avstrijski list!

Pošiljajte „Stajerca“ na fronto, ker naši vojaki želijo vesti iz domovine. Zahtevajte „Stajerca“ v gostilnah, kavarnah, pri trgovcih in v tobakarnah. Povejte prijateljem in znancem, da je hujščarija proti „Stajercu“ laž!

Vsi na delo za naš list!

Novi časi so pričeli za Avstrijo — bodimo složni!

Delujmo za „Stajerca“!

Kdo hoče svoje posestvo ali obrat na Dunaju ali provinci hitro in diskretно prodati, naj se obrne na **Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Gieslastrasse 5, telefon interurban 8275,** in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije **brezplačni** obisk našega strokovnega uradnika.

Inzerati

„Stajercu“

imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh.

Sprejemajo se:

v **Ptuju** pri upravi lista;

v **Celju** pri gosp. Fritz Rast;

v **Mariboru** pri g. Rud. Gaisser.

„Stajercu“ posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vseh vrste itd. Inzerati v „Stajercu“ se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali običajnem jezikih.

„Asanol“

ma presenljiv uspeh pri pokrovitvam žobanjev (zakon. varovan) ščurkov, mravelj itd. 1 zavojček stane 1 krono.

„St. Valentino“ redilni pršek za prašice

je edino uspešen pri prebavi krme, zaradičega izredno redi meso in tolščo. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri **Josip Berdaj, Ljubljana, Željarska ulica 18.** Po posti se pošilja najmanj 6 zavojčkov.

GOZD!

20 oralov mladega gozda in takega za podirati v Kosmincih, občina Žetale pri Rogatcu, se takoj po parcelah proda. Naslov v

upravnosti „Stajercu“

Največji šlag!

20 vinarjev stane 1 kilo perila snežno belo prati, brez tezave in garantirano brez škode

samo z

„Tow-Tow“ prima pralna pasta in univerzalno čistilno sredstvo. S „Tow-Tow“-pasto se pere perilo, čisti vsako posodo in riblje itd. brez vsakega dodatka mla, sode ali luga.

„Tow-Tow“ je skoraj splošno rabljeno, že popularno pralno in čistilno sredstvo, ker je najboljše in najcenejše. Manjši torej ne sme v nobeni domačiji, bolnišnici, sirotišnici, hotelu, sanatoriju, restavrantu, konzumarnemu društvu itd.

„Tow-Tow“ je kemična sestava brez masti, ilovice in klorapna. „Tow-Tow“ konkurenča z vsemi drugimi posnemanimi nadomestnimi pralnimi sredstvi, ne v ceni, marveč v nedosežni in neprekosni čistilni sili sami. Ena poštna kista

„Tow-Tow“ od 5 kil (brutto) za K 20 — zadostuje popolnoma, da okroglo 70 do 80 kil perila snežno belo izperi. Ena kista od 10 kil „Tow-Tow“ za K 37 — za okroglo 150—160 kil in ena kista od 20 kil „Tow-Tow“ za K 70 — za 300—350 kil.

Oddaja se prostro vožnje in kiste, po porvezju. Naprejprodajalec dobiva primeren rabat. Pridni proviziji zastopniki se povsod iščajo! Pisite še danes na fabriko „Tow-Tow“-Fabrik: Márton Rubinstein & Söhne, A.-G., Makó Nr. 93 (Ungarn). Naročila (prav ednostavna) se priložijo vsakemu računu. Korepondenca le v nemškem jeziku.

Zahtevajte

povsod

„Stajercu“

Verzeichnis der Pferde-, Fohlen-, Rinder- und Schweine-Märkte in Pettau im Jahre 1918.

Pferdemarkt am 2. Jänner und am 3. Dienstag, dann jeden ersten und dritten Dienstag. Schweinemärkte jeden Mittwoch. Wenn aber an einen dieser Tage ein Feiertag fällt, wird der Markt am nächstfolgenden Werktag abgehalten.

Die Viehübernahmstage werden von der Viehverwertung Graz bekannt gegeben werden.

Auszug aus der Marktordnung: § 5. Der Marktbeginn wird durch ein Hornsignal bekanntgegeben und wird in der Zeit vom 1. April bis 30. September um 7 Uhr, vom 1. Oktober bis 31. März um 8 Uhr geöffnet. Das Betreten des Marktplatzes vor dieser Zeit ist Käufern verboten. § 6. Jedes Handeln und Verkaufen von Marktvieh außerhalb des Marktplatzes, in Gasthäusern, Straßen etc. ist verboten und wird als Vorkauf bestraft. Ebenso wird der Verkauf von zum Markte getriebem Vieh am Tage vor dem Markte als Vorkauf durch Bestrafung des Verkäufers und Kaufers geahndet.

Der Bürgermeister: J. Ornig.

Seznam sejmov za konje, žrebece, govedo in svinje v Ptiju 1. 1918.

627

Konjski sejem dne 2. januarja in na 3. torek, potem pa vsaki 1. in 3. torek v mesecu. Svinjski sejem vsako sredo. Ako pa pade na tak dan praznik, vrši se sejem na prazniku slediči delavnik.

Dnevi prevzetja živine se bodo naznani od živinske vnovčevalne družbe v Gradcu.

Izvleček iz sejemskega roda: § 5. Začetek sejma se označi z rogovim signalom in se določi za čas od 1. aprila do 30. septembra ob 7. uri, od 1. oktobra do 31. marca ob 8. uri. Pristop na sejmišče pred tem časom je kupcem prepovedan. § 6. Vsaka kupčija in razprodaja sejemske živine izven sejmišča, v gostilnah, na cestah itd. je prepovedana in se kaznuje. Istotako se razprodaja na sejem prgnane živine na dan pred sejmom kaznuje na prodajalcu in kupcu.

Zupan: Jos. Ornig.

Čebelnjak

transportabli, iz lesa, pobaran, z 10 premikljivimi dvojnimi oddelki (dunajska društvena mera) ter s potrebnim orodjem se takoj iz proste roke proda. — Vprašanja na „Verschönerungsverein“ v Ptiju.

622

Mizarski učenec

se pri polni oskrbi takoj sprejme pri Rudolf Salzer, Maribor, Götherstrasse št. 14₆₂₀

la kavini nadomestek

1 karton 100 kosov 38 K, od 2 kartonov naprej franko.

:: la pralni prašek ::
prost, 20 kg poštna kiša 72 K, od 5 kist naprej franko oddaja takoj po povzetju A. Amort, Celovec, Völkermarkterstr. 8.

625

CUNJE vsake vrste, jute, odpadki novega sukna, krojaški ostanki, raztrgane nogavice, raztrgane obleke gospodov in ženski, stare posteljske odeje, koene kosti, konjske repe, svinjsko dlako, kožuhove zajcev in lesic kupuje po najboljših cenah

M. Thorinek & Co., Celje
Trgovalci in krošnjarji dobijo posebne cene.

Loterijske številke.

Gradec, 19. dez. 1917: 69, 38, 25, 82, 27.
Trst, 14. decembra 1917: 13, 88, 25, 16, 77.

Znana f. ur Max Böhnel, Dumaj, IV., Margaretensi. 27/51
narevanja, da ima vkljub povišanju čen še nekatere vrste ur po starci ceni na razpolago, ki bodojo pač v kratkem času razprodane. Na zahtevo dobri vsak čitalci našega lista veliki il. čenik franko proti vpošiljati K I.—

Cjenjeni naročniki in odjemalci!

Vkljub neznosni draginji pa pirja, tiska, delavskih plač in materijala, ki je vse cene od 300 do 1000 procentov povišala, ni „Štajerc“ med vojno svoje naročnine povišal. Zdaj pa smo prisiljeni, povišati naročnino, da zagurimo i zanaprej obstoj lista!

„Štajerc“ stane z novim letom:

v Avstriji: za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrletna 2 K;

na Ogrskem in v inozemstvu: za celo leto 9 K, za pol leta 4·50 K. —

Upamo, da nam bodejo cjenjeni naročniki vkljub temu zvesti ostali. Vsi ostali listi so že davno morali naročnino zvišati. Mi pa smo čakali do zadnjega trenutka, ker ravno nismo na dobičok namerjeno podjetje, marveč le pošteni ljudski list!

Cjenjeni prijatelji! Delujmo vsi skupaj, da bode naš list tudi zanaprej zamogel svojo zvišeno nalogu izvršiti.

Vse za domovino, vse za cesarja in rodno zemljo!

Cjenjene naročnike in prijatelje prosimo najboljše, da naj takoj naročnino za novo leto vpošljejo, kajti pri sedanjih razmerah je vsakemu časopisu nemogoče, čakati na naročnino. Mi zamoremo svojo dolžnost napram naročnikom in čitaljem le tedaj izpolniti, ako izpolnjujejo i oni svojo dolžnost napram listu. „Štajerc“ je ljudski list in nima nobenih skladov, iz katerih bi mogel tiskarja in druge stroške plačevati. Zato mora se držati na svoje naročnike in odjemalce! Iz tega vzroka prosimo še enkrat za nujno vplačilo naročnin. „Štajerc“ bode tudi v bočne nevrašeni zagovornik ljudskih pravic!

Inzeratna tarifa.

Z ozirom na splošno draginjo v tiskovni stroki smo morali svojo inzeratno tarifo zvišati. Odslej stanejo inzerati v „Štajercu“:

Cela stran	K 160—
Pol strani	K 80—
1/4 strani	K 40—
1/8 strani	K 20—
1/16 strani	K 10—
1/32 strani	K 5—
1/64 strani	K 2—

Vsled svoje razširjenosti je „Štajerc“ najboljše glasilo za inzeriranje in imajo oglasi v tem listu vedno polni uspeh.

Ali hočete ostati od

revmatizma, gihta, išias

temeljite prosti?

Tisočeri že ozdravljeni.

Bolečine v udih in členkih, otekli udi, pohabljeni roki in noge, bodejne, trganje v raznih delih trupla, celo slabost oči so posledice revmatičnih in glihičnih bolezni.

Ponudim Vam naravni produkt v zdravljenje!

Nobeno univerzalno zdravilo, marveč zdravilo, kakor ga daje dobra mati narava bolanemu človeštvu.

Vsakemu brezplačno poskušnjo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in mojo poduco razpravo popolnoma zastonj. Postali boste moj hvaležni pristaš.

624

Ekspedijacija Opernapoteke Budapest, VI. Abt. 252.

Mlinarji pozor!

Mühlerbeutel
pačetje za mlinarje
se dobi pri

Slawitsch & Heller trgovina Ptiju.

Brezplačno dobi vsakdo na željo

 moj glavni katalog ur, zlatem, srebrnem, godbenem blagu. Vio-line po K 14, 25 in višje. Dobre harmonike po K 16, 25, 35, 50 in višje, dverinske harmonike K 70, 80, 100, 120, trivrtne K 180; 200, 240, 280. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plačilu po razpošiljalni hiši Hans Konrad, c. in kr. dvorni likerij Brüx št. 1740 (Češko). 52

Za kosmato blago in divjačino

kakor lisice, dihurje, jazbece, mačke, srne, gamze, jelene, vidre, zajce itd. plačam najvišjo ceno. Prijazne ponudbe in dopise se prosi na Maks Stössl, trgovina z usnjem in kožuhastim blagom, Celovec. 567

Ljudska kopelj mestnega

Kopališča v Ptiju.

Čas za kopanje ob delavnih od 18.
ure do 8 ure popoldne (nagajne je 40).

12 do 1 ure zaprte ob vedenjih in
praznikih od 11. do 12 ure zaprte.

1 kopelj z vredno zrakajočo vodo za
Brusenje v Ptiju. K - 70

Lišaj

kraste, srbenje, garje in kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaze, nima duha, se more torek tudi čez dan rabiti. Mala posoda K 3/50, velika posoda K 6/-. Nadalje prasek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škatlja 2 K 50 h. — Dobi se oboje pri naprej-pošiljalci svete ali povzeti na naslov: Apoteka M. Klein's Paratol-Werke in Budapest VII-20. Rózsa utca 21. 472

Prvi vinčar

se isče za večjo vinogradniško posestvo v Halozah s 4 delavskimi možmi. Dnevna plača 2 K, mleko, drva, polja prosti, ev. lastna živila. — Vprešanja na "Štajerca" v Ptju. 586

Armadne ure na napestnik.

 natanko regulirane in repasirane. — Nikel ali jeklo K 25°, 30° ali 35°. Z radium svetlim K 30°, 35°, 40°. Srebrne ure na napestnik (Zugarmbanduhren) K 50, 60 3 leta pisemna garancija. Razpošiljatev po povzeti. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Prva fabrika ur HANNES KONRAD, c. in kr. dvorni likerij Brüx Nr. 1503 (Češko). Glavni katalog zastonj in poštne prosto. 387

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za 102

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptiju

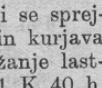
izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Delavska družina

z najmanje 4 delazmožnimi ljudmi se sprejme takoj ali pozneje. Stanovanje in kurjava prosta. 1½ oralna zemlje. Prosto držanje lastne krave. Dnevna plača za moža 1 K 40 h, za ženo 1 K. Natančneje pri Eugen Pilz'sche Gutsverwaltung in Pössnitz bei Marburg. 598

Razglas.

Zaradi premalega odkazanja špirita in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode

žganje

le se v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na Bregu pri Ptiju tudi v pondeljkih ter sobotah zaprta.

Maks Straschilli

žgalnica, fabrika žganja in likerja na Bregu pri Ptiju. 349

V obliki polna

prsa — HYPERIN — se doseže z po zanesljivosti učinka mnogokrat preizkušenim preparatom

s patentirano vibracijo. Najnovješja zdravstvena priporočena iznajdba znanosti. Vidni uspeh še v 14 dneh, nadaljnja raba nepotrebna. Ta izredni preparat vsem damam vsake starosti najtopleje priporoča. Za neškodljivost in učinek so se izkušene priseljice opotovana zavzele. Polno jamstvo, postavno varovan. Preseneči na najvišji način. Se more rabiti tudi od dyh oseb. — Ako ne dopade, denar nazaj. Cena s pripravo in navodilom K 8/90. Po pošti za 90 vin. več. Tajna razpošiljatev brez navedbe vsebine po higiji. Razpošiljalni J. Kukla, Prag, Perig. 31. 433

Avtomatični lovilec za podgane

K 5/50, za miši K 4/—, vlov brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke "Rapide", liščo Ščurkov in Rusov v eni noči, po K 5/70. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pism. Razpošiljatev po povzeti, poština 80 vin. Exporthaus Tintner, Wien, III., Neulingasse Nr. 26/P. 38

Nakupovalnica Žid HENKEL, Dunaj, 9., Altersfrasse 46 vhod Hebragasse 1. Telefon št. 23442.

Zidane ostanke, stare in nove do 40 K. »Cupfana« Žida, židane miti, židane štrene po vrsti in kakovosti eno kilo do 100 K. Plačam najvišje cene za raztrgane židane bluze, židana krila, židano perilo ter raztrgane oblike, odpadke blaga in pavole, juta-vreče, platno, stare mehike klobuke. — Povrnem troške za cestno železnico. — Provincne pošiljatev se reeleno in takoj izvršujejo. 601

Zagotovljen uspeh

Tisočer zahvalnih pism v prij. vpogled na razpolago.

Polna krasna prsa — dobite pri rabi

med dr. A. Rix krema za prsa. 623

Gar. neškodljiva za vsako starost, trikrat sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 4/—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 9/—.

Garnitura za darilo

obstoječa iz: 1 dobro idoča anke-remonto ura, srebrne imit. 1 pancerška verižica s priveskom, 1 prstan, 1 igla za kravato, 2 gumbi za ovratnik, 2 prnsi, 2 manšetni gumbi, v elegantnem imitiranem usnjatem etuiju po sliki

vseh 12 kosov skupaj le 50 K.

Ista garnitura za dame, obstoječa iz: 1 ura za dame ali na ročnik, 1 židana žnora s ūberjem, 1 prstan, 1 brošna igla, 2 uhalia, dve ušenski ťabvi, 1 koljerska verižica s priveskom v elegantnem imitiranem usnjatem etuiju

vseh 12 kosov skupaj le 50 K.

Pri naročilu prosim natanko pisati, ali je garnitura za gospode ali dame dobročena in obenem 2 K v papirju ali markati kot naplaček priložiti. Ostanek po povzetju.

Max Böhnel, Dunaj IV. Margarethenstr. 27/51. 598

P. n.

614

Naznjam uljudno, da od 1. januarja 1918 sem svoj

parni mlin

preje Ružička, Ptuj-Ragozica

stavim zopet v obrat, mlin bode vodil strokovnaško najboljše izvezbani nadmlinar. Obenem prevzemam les vsake vrste za rezanje v

parni žagi

pri zmernih cenah in najkulantnejši postrežbi.

Albert Münzer.

Gar. neškodljiva za vsako starost, trikrat sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 4/—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 9/—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX., Laxiererg. 6/II.

Razpošiljatev strogo diskretna. Zaloge v Mariboru: lekarna pri "angelju varuhu", lekarna "Marija pomagaj" in parfumerija Wolfranz; v Ljubljani lekarna pri "zeleni jelenu", v drožeriji A. Kauč, in "Adria-Drogerie".

Diamanti za rezanje stekla

Od steklarskih diamantov zamoren sedaj le

št. 4 po K 11/70 in

št. 5/½ po K 16/—

pošiljati, ker je dovoz diamantov podvezan in dobava surovega blaga jako težka ter le po višokih cenah mogoča. Troški za povzetje stanju 55 vin.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

100 litrov zdrave domače pičače

osvežujoče, dobre in žejo gaseče, si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadine, maličnik, popova meta, muškatelec, pomarančnik, dišeča perla, višnjevec, skaziti se ne more. Ta domača pičače se lahko piše poleti hladna, pozimi tudi vroča, namesto rumu in žganja. Snovi z natancnim navodilom stanju K 12/— franko po povzetju.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

500 kron v zlatu

če ne odstrani krema Grolich z zrazen spadajočim milom vse solnečne pege, maroge, solnične oprekline, oglice, obražno rdečico itd. in ne ohrani kožo mladostno svežo in nečno. Cena K 5/75 s poštino vred. 3 porcije stanju K 16/—, 6 porcij K 30/70. Vse orez kakih nadaljnih stroškov Naslov za načrtovalca: 434

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

Framyadol je sredstvo za pomlajenje las, in brade za trajno temno pobarvan. I steklonica s poštino vred K 2/70.

Rydylol je rožnata voda, bleda leča. Učinek je čudovit. I steklonica s poštino vred K 2/45.

Po povzetju 55 vin. Naslov za naročilo: Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno, 636, Morava.

